

VALUE: Keski-Suomesta vapaaehtoismatkailun kärkimaakunta

Hanke-esittely

Rositsa Röntynen, 1.2.2022

MAASEUTU.FI

Value: Keski-Suomesta
vapaaehtoismatkailun kärkimaakunta
1.6.2021 - 31.5.2022

Manner-Suomen maaseudun
kehittämisohjelma 2014–2020

maaseuturahasto

jamk

Keski-Suomen Kylät

Toteutusaika:

1.6.2021-31.5.2022

Rahoitus:

**Keski-Suomen ELY-keskus
maaseuturahastosta**

jamk

Toteuttajat:

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

+

Keski-Suomen Kylät ry

jamk

Tavoite:

vapaaehtoismatkailun haasteiden ja mahdollisuuksien selvittäminen, toimintaympäristön asenteiden selvittäminen sekä toimijoiden kiinnostuksen herättäminen ja aktivointi jatkokehittämiseen

Voisiko vapaaehtoismatkailu matkailumuotona tuoda elinvoimaa maaseudun kyliin ja (matkailu)yrityksiin Keski-Suomessa?

Mistä tietoa?

- Hankkeen verkkosivut: <https://www.aitomaaseutu.fi/hankkeet/keski-suomesta-vapaaehtoismatkailun-karkimaakunta-value>
  - Tulevien keskustelutilaisuuksien ilmoittautuminen
  - Toteutettujen hanketilaisuuksien materiaalit
  - Lista hankkeen blogikirjoituksista
  - Vapaaehtoismatkailun tietopankki
  - Hankkeen tuottamat videot
  - Myöhemmin lisätään:
sähköinen kooste hankkeen selvityksistä

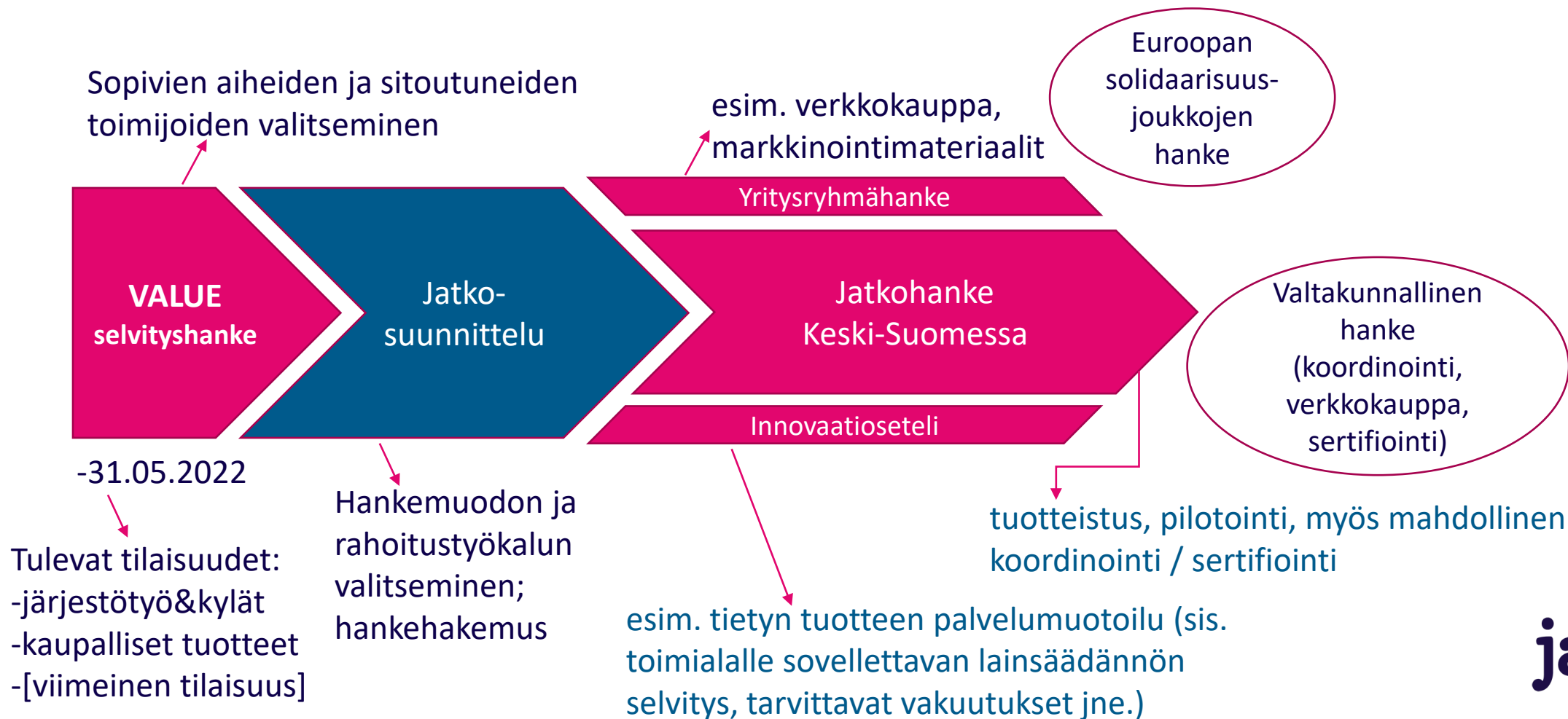

Havaintoja vapaaehtoismatkailusta Suomessa ja Keski-Suomessa

33 views • 28 Jan 2022

2 DISLIKE SHARE SAVE

Miten edetään?

Eläintenhoito vapaaehtoismatkailussa?

Tietoa selvityksistä ja ennakkokyselystä

Rositsa Röntynen, 1.2.2022

MASEUTU.FI

Value: Keski-Suomesta
vapaaehtoismatkailun kärkimaakunta
1.6.2021 - 31.5.2022

Manner-Suomen maaseudun
kehittämisohjelma 2014–2020

maaseuturahasto

jamk

Keski-Suomen Kylät

Ketkä ovat vapaaehtoismatkailun asiakkaat?

- Modernit humanistit
  - Vastuullisuus – korvataan oman matkan vaikutukset; annetaan takaisin yhteisölle, josta saadaan
  - Aitous – Live like a local – ollaan lähellä tai yhdessä paikallisten kanssa, opitaan uutta, kulttuuri kiinnostaa
  - Pois massamatkailukohteista – uudenlaisia kohteita, ainutlaatuisia elämyksiä
- Babyboomerit – nostalgia
- Citymaalaisuus, monipaikkakuntalaisuus kiinnostavat + etätyö

- Pääosin nuoria, 18-30v
- Myös lapsiperheitä, isovanhempia lasten kanssa
- Lisäksi keski-ikäisiä elämänmuutoksen aikana

- Potentiaaliset ulkomailta: Saksa, Hollanti, Belgia, Ranska, Tanska, Italia, Puola, Tsekki...
  - kiertäneet maailmaa, käyneet aiemmin Suomessa tai tietävät siitä paljon
- Potentiaaliset kotimaiset: kaupunkilaiset; suomalaiset, jotka eivät halua lentää; korona-aikana laajempi ryhmä
- Muille kohderyhmille ”maistiaiset” matkan aikana, ei koko matka

Motiivit, kustannukset, järjestelyt yms.

- Vapaaehtoisuus + Matkailu = sekä altruistisia että matkailullisia motiiveja → osa halukkaita maksamaan (matkailupalveluista; pääsystä osallistumaan)
- Vapaaehtoismatkailija ei välttämättä ole valmis tekemään 7-8t/pv (riippuu myös suhteen ehdoista) → yleensä 3-6t/pv
- Vierailun kesto
  - Riippuu vapaaehtoisen matkasta kohteeseen
  - Pidemmällä vierailulla on enemmän hyötyä vastaanottajalle / kohteelle – vähemmän ohjausta, paremmin hoidettua työtä, enemmän tuloa paikallisyhteisölle, vähemmän negatiivisia vaikutuksia matkustamisesta
  - Lyhyempi vierailu sopii laajemmalle ryhmälle asiakkaita ja kantaa vähemmän riskiä järjestäjälle, jos valittu vapaaehtoinen ei olekaan sopiva
- Perehdytys & ohjaus – vapaaehtoiset eivät ole ammattilaisia, eivätkä kannu vastuuta toiminnasta (=vastaanottajan panostus)
- Majoitus & ruokailu – matkailupalveluna vai vapaaehtoistyön vastineena? Järjestätkö itse vai yhteistyössä esim. kylässä?
- Vakuutukset, työvarusteet – riippuu järjestelyistä, riippuu toimialasta
- Toimialan vaatimukset:
  - Eläinsuojelulaki ja –määräykset (2023 → Eläinten hyvinvointilaki)
  - Työturvallisuus
    - Saako esim. käyttää omia työvarusteita? Pitääkö tehdä jonkinlaisia terveystestejä?
- Verotus – verottaja ei anna yleisiä lausuntoja etukäteen → hyvin perusteltu ja järkevä toiminta
- Kielivaatimus – jos ulkomaalaisia otetaan vastaan, pitää osata englantia + huomio kulttuuriasioihin

"Tartuntatautilain 31§:ssä (1227/2016, 31§) on mainittu muun muassa zoonoosit, joihin tulee suhtautua vakavasti. Myös elintarvikehygieniaan liittyvä lainsäädäntö on osittain eläimiä koskeva."

Ohjelman rakentaminen yms.

Vapaaehtoismatkan ohjelman rakentaminen riippuu välittäjän valinnasta

- Järjestö välittäjänä (esim. Maailmanvaihto, KVT, Allianssi) – omat säännöt vierailun pituudesta, tehtävistä, omia painatuksia, omat aikataulut, vaihtelevasti järjestetään vakuutuksia ja rahoitusta; pidetään kiinni vapaaehtoisuuden periaatteista, vapaaehtoisuus on keskiössä
- Euroopan solidaarisuusjoukot (rahoitusohjelma; OPH) – nuorille; rahoitetaan toiminta; ei puhuta matkailusta, mutta toiminta voi tukea matkailua tai nuorten majoituksena voi esim. käyttää matkailulle tarkoitettua majoitusta
- Alusta (esim. Workaway, WWOOF, TWAM, HelpX) – ei vastuuta varsinaisesta toiminnasta; järjestäjä panostaa paljon aikaa ja ajatusta omaan esittelyyn ja vuorovaikutukseen hakijoiden/vapaaehtoisten kanssa; aika lailla omat ehdot
- Matkanjärjestäjä – kaupallista toimintaa, lähempänä matkailua; selkeät vastuut, vakuutukset vaatimuksena, vapaaehtoisuus matkailupalveluna + ei välttämättä puhuta juuri vapaaehtoisuudesta
- Yksin???

Pitää miettiä ja sopia etukäteen!

- Vapaaehtoismatkailijat
  - voitko työskennellä ulkona / pakkasessa,
  - onko allerginen heinälle / itikoille / eläimille,
  - onko esteitä / rajoituksia / sairauksia,
  - ruokavalio – esim. aiheuttaako vegaaniruoka ylimääräisiä kuluja,
  - mitä kielitaitoa,
- Järjestäjä
  - työpäivän pituus,
  - työtehtävien luonne,
  - ruokailu- & majoitusjärjestelyt & saavutettavuus,
  - työvarusteet,
  - montako vapaaehtoista samanaikaisesti,
  - mitä kivaa voi tehdä vapaa-ajalla – esim. seutu & nähtävyydet, kylä & paikallisyhteisö, isännän perhe

Mitä maatilalla voisi tehdä?

Taulukko 2. Mitä työtehtäviä vapaaehtoismatkailija voisi tehdä Keski-Suomessa?

Kalastus, roskakalojen pyynti	Kielen opetus	lumityöt, koiran hoito	Marjanpoiminta (vs. palkkatyövoima)
Rakennusten kunnostus, tilojen kunnostus	Hukkakauran kerääminen	Maatiloilla eläinten hoito-asiakkaan oma hyvinvointi	Lintujen rengastaminen ”harvinaiset viirupöllöt”
Tilan työt; istutus, korjuu, heinätyöt	Kylien kehittämisen	Metsän istutus ja metsän hoito-ve-sakot	Niittotyö
Vieraslajien torjunta	Eläinten suojelu	Tapahtumien tal-kootyö	Soiden ennallista-minen
Seuralaispalvelu ikääntyneille	Perinnetyöt esim. käsityöt	Perinnemaiseman hoito	Tuotekehitys, vil-jely, sadonkorjuu

Taulukko 3. Mitkä yhteisöt, yritykset tai organisaatiot voisivat toimia vapaaehtoismatkailijan työnantajana?

Kansallispuistot, esimerkkeinä jo Koli ja Linnansaari	Yhteistyö hyvinvointiyksikön kanssa	JärkiSärki	Seurakunnat
Mehiläistarhat	Luomutilat	JAMK	Valon kaupunki
Nukula	Kalastajat	Suomen hamppu-tuottajat	Hakamaan lam-mastila
HepoKuusela	Tapahtuma organi-saatiot	maatilat, hevosti-lat	Lavatanssiorgani-saatiot
Seuralaispalvelut, vanhukset	Talkkaripalvelu	Kotipalvelu	Museot
Metsätilalliset	Reko-yritykset		

Lähde: Pitkänen, A. 2020. Vapaaehtoismatkailusta elinvoimaa Keski-Suomeen? Hankesuunnitteluprosessi, opinnäytetyö JAMK.

MAASEUTU.FI

Value: Keski-Suomesta
vapaaehtoismatkailun kärkimaakunta
1.6.2021 - 31.5.2022

Manner-Suomen maaseudun
kehittämisohjelma 2014–2020

maaseuturahasto

jamk

Keski-Suomen Kylät